

**Изказване на омбудсмана Мая Манолова при изслушване
в Комисията по петициите, ЕП
22 януари 2018 г.**

**Уважаеми членове на Комисията по петиции,
Уважаеми дами и господа,**

Първо искам да Ви благодаря за възможността да бъда изслушана и накратко да представя петицията, с която Ви сезирахме през м. октомври 2017 г.

Обърнах се към Вас, заедно с група видни български общественици, за да привлече Вашето внимание към съществуването на проблем в рамките на целия ЕС. Става въпрос за т. нар. практика на двойните стандарти при храните, когато храни от един и същи бранд, от една и съща марка, се предлагат с различно съдържание и с различно качество в отделните държави-членки.

Този практика съществува отдавна и е потвърдена от множество изследвания на национално ниво. Това се видя ясно и от представеното току-що изследване, че е практика, която е разпространена в целия ЕС.

Според мен като Омбудсман, според българските граждани, това е практика, която засяга тежко правата на гражданите, която засяга основни принципи на функционирането на ЕС – принципът

за равенство на гражданите, принципът за еднакво третиране на потребителите.

Ние, вносителите на петицията, смятаме, че това е практика, която е обидна за гражданите, която е дискриминационна и за съжаление се отнася не просто за една малка група европейски граждани, това не е проблем само за българските граждани, но също така и за гражданите на страните от Вишеградската четворка, Словения, Хърватия, Румъния, Гърция. Реално, ако тази практика продължи, ние сме изправени пред заплахата от „Европа на два стандарта“ в добавка на вече съществуващата заплахата от „Европа на две скорости“.

Според нас тази практика нарушава европейското законодателство и по-специално Регламент (ЕС) № 1169/2011 за предоставянето на информация за храните на потребителите, а също така и Директивата 2005/29/ЕО за нелоялните търговски практики.

Искам да Ви информирам, че въпросът за двойния стандарт при храните беше основна тема на дискусия в рамките на българското председателство на Съвета на ЕС през 2018 г. По време на председателството, като национален омбудсман, организирах европейски форум на високо ниво, с участието на министри и представители на различни институции от държавите-членки. По време на този форум еврокомисарят Вера Юрова представи „Новия търговски механизъм за потребителите“, в който съществена част е отделена на проблема с двойните стандарти при храните. От този форум еврокомисар Вера Юрова обяви намерението за приключване на двойните стандарти при храните и заяви ангажимента на Европейската комисия да внесе законодателно предложение, с което тази практика да бъде прекратена.

Искам да отбележа и положителните стъпки, които бяха предприети от европейските институции - разглеждането на доклада за двойното качество на продуктите във вътрешния пазар, в рамките на Комисията по вътрешен пазар, гласуването от Европарламента на този доклад, препоръките, които бяха отправени, които аз изцяло споделям.

Друга важна стъпка беше отделянето на 2 милиона евро за провеждането на национални тестове за съществуването на двойните стандарти при храните, а също така и за изработването на единна методика за установяване на различията в стандартите.

Факт е, както беше подчертано и от един от колегите евродепутати, че част от производителите вече прекратиха тези нечестни практики, което е доказателство за техния неприемлив характер.

Бих искала да изразя моето задоволство, че на практика девет месеца след форума в София по време на българското председателство и след обявеното намерение за законодателни промени „потребителският пакет“ /„Новият търговски механизъм за потребителите“/, лансиран от еврокомисаря Вера Юрова влезе на обсъждане в Комисията по вътрешен пазар на ЕП и току-що този потребителски пакет е бил гласуван с огромно мнозинство – 19 гласа „за“ и 1 „въздържал се“, което реално е първата крачка към законодателното решаване на този проблем.

Много се надявам, че времето в мандата на Европарламента ще стигне за гласуването на забраната на двойните стандарти при храните.

Тук обаче ще си позволя да изразя една моя тревога и тя е свързана с факта, че законодателното предложение, включено в „потребителския пакет“, допуска съществуването на несъществени отклонения в съставките и качеството на храни под един и същи

бренд. Това би било възможност да се заобикаля забраната за двойните стандарти, защото наистина кой ще прецени, дали 5% по-малко мляко и 3% по-малко какао в детския шоколадов десерт е съществено или несъществено отклонение? Затова уважаеми дами и господа, уважаеми членове на Комисията по петиции, моето настояване е тази петиция да остане отворена, за да има възможност, за да има механизъм, ЕП да следи прилагането на тези законодателни промени в случай, че мандатът на парламента не стигне те да бъдат окончателно приключени.

Аз и моите колеги ще продължаваме да настояваме за пълната забрана на двойните стандартни, а също така и за създаването на специален орган на европейско ниво или мрежа от органи, които да следят за спазването на тази забрана и за налагането на санкции. Защото имам своите опасения, че националните органи по контрол на храните нямат достатъчен ресурс и смелост да се изправят срещу огромните икономически интереси, които стоят зад двойните стандарти.

Още веднъж благодаря и се надявам тази петиция да остане отворена.